

JOSEP ROVIROSA OLIVÉ, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient de tramitació no ordinària D.2023 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual de data 17 d'abril de 2023 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

Expedient TNO D.2023

ASSUMPTE: Queixa traslladada pel Col·legi de Periodistes sobre la publicació d'una fotografia errònia en una notícia del digital 'El Taquígrafo' que tractava sobre una persona desapareguda i que vulneraria el Codi Deontològic de la professió periodística.

ANTECEDENTS

En data 6 de març de 2023, el Col·legi de Periodistes de Catalunya va traslladar una queixa de la senyora C.C. en la qual comunicava que des de feia uns dies, a la secció de Successos del diari digital El Taquígrafo s'estava utilitzant una foto seva, agafada del seu perfil de LinkedIn, per il·lustrar, erròniament, la notícia d'una dona desapareguda a Esparraguera.

La senyor C.C. explica en el seu escrit de queixa que, via email, havia exigit al mitjà la retirada de la seva fotografia, però que mai va tenir èxit ni resposta. Remarca, també, l'ensurt que la publicació de la foto havia causat a la seva família i que per això demanava empara al Col·legi de Periodistes de Catalunya, abans de prendre mesures judicials.

Atès que el tema podia vulnerar el Codi Deontològic de la professió, concretament els Criteris 2 i 3, el Consell de la Informació de Catalunya va admetre la queixa a tràmit.

PROCEDIMENT NO ORDINARI

Un cop rebuda la queixa, a través de la secretaria tècnica del CIC es va comprovar que la fotografia errònia encara continuava publicada al diari digital El Taquígrafo i, tenint en compte la necessitat d'atendre la petició de la Sra. C. C. el més aviat possible, es van fer les gestions oportunes, de manera no ordinària a la establerta en els expedients del CIC, per contactar amb el mitjà, sense obtenir resposta en el correu electrònic que figurava a la seva web ni en el telèfon mòbil, que no estava operatiu. Buscant noves vies de comunicació, finalment es va poder contactar amb l'autora de la informació, a través d'un missatge privat al compte particular de twitter. Com a resposta, la periodista va indicar que immediatament retirarien la foto i que tot havia sigut un error. A més a més, indicava que la imatge errònia també l'havien publicat altres mitjans de comunicació, fet que el CIC no ha pogut verificar. En una cerca a google, tots els mitjans que van publicar la notícia sembla que han fet servir la fotografia correcta de la persona desapareguda i no la que utilitzava El Taquígrafo i que ha motivat la queixa de la reclamant.

Cal remarcar, també, que fent seguiment de la notícia, el CIC va comprovar que dies després s'havia trobat el cos sense vida de la persona desapareguda a Esparraguera, cosa que encara feia més urgent i necessari retirar la foto de la demandant.

AL·LEGACIONS

En tenir coneixement de l'error, El Taquígrafo va retirar immediatament la fotografia de la senyora que presenta la queixa i la va substituir per una imatge d'arxiu sense cap identificació personal. Més enllà d'aquest fet, el mitjà no ha fet arribar cap escrit al CIC, tal i com se li va demanar, per indicar les gestions realitzades, aportar les al·legacions pertinents i disculpar-se davant la persona afectada. Exhaurit el termini que se'ls va donar, el CIC s considera que el mitjà no presenta al·legacions.

CRITERIS DEONTOLÒGIC APLICATS

2. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament

No s'han d'usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit a entitats públiques o privades.

3. Rectificar les informacions incorrectes

L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats. Així mateix, els mitjans han d'atendre el dret de rèplica quan aquest se sol·liciti en termes raonables.

CONCLUSIONS

Publicar una fotografia extreta del perfil de LinkedIn, sense contrastar suficientment si la persona subjecte de la notícia coincideix amb la propietària del compte d'aquesta xarxa social és una praxis informativa que contravé el principi bàsic del periodisme recollit al Criteri 1 del Codi deontològic: "El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat i, conseqüentment, té l'obligació d'acostar-se a la realitat dels esdeveniments amb la màxima fidelitat possible".

A més d'aquest principi general, l'error en la publicació de la fotografia en qüestió incideix directament en allò que exposa el Criteri 2: "No s'han de (...) difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones..."

Per altre part, la falta de resposta del mitjà a les demandes inicials de la persona afectada i a les posteriors peticions fetes des d'aquest Consell no deixen en bon lloc al mitjà pel que fa al compliment del Criteri 3 que demana fer amb promptitud les esmenes d'allò que s'hagi demostrat fals: "L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies comporta fer-ho amb promptitud i amb el tractament i l'extensió proporcionats". Tot i això, cal dir que quan el CIC va poder contactar amb l'autora de la notícia, la substitució de la fotografia es va fer amb celeritat.

Finalment, el CIC lamenta que el mitjà no hagi atès la petició d'al·legacions i, sobretot, que no s'hagi excusat ni de formà pública ni privada davant la persona afectada, cosa fins a la data no tenim constància de que s'hagi fet.

De conformitat amb la ponència, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent

ACORD:

Que el mitjà digital El Taquígrafo ha vulnerat el Criteri 2 del Codi Deontològic. En canvi, al retirar la fotografia, a petició del CIC, ha complert amb el que estableix el

criteri 3. El CIC valora la celeritat amb que va actuar la periodista en tenir coneixement de l'error, però lamenta que el mitjà no hagi respost els missatges dirigits als punts de contacte que ofereix públicament.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 18 d'abril de 2023. Certifico.

Vistiplau
Josep Carles Rius
President

Josep Rovirosa
Secretari General